

Van: Frank Menger

Onderwerp: Lobby operatie Eindhoven om wel versneld forse budgetten bij het Rijk te scoren, waar is Nij begun? Onze economie en ontsluiting Groningse Havens "Nationaal belang"?

Datum: vrijdag 5 april 2024 10:06:36

Bijlagen: [46123989.Bijlage C Convenant van Rijk en Regio DEF.pdf](#)
[Gemeente EindhovenOperatieBeethoven.pdf](#)
[24-081 Bijlage - Mail 28 maart 2024 Uitnodiging 3 april 2024 - Rijk en regio investeren in leef- en vestigingsklimaat in Brainportregio ten behoeve van microchipsector.pdf](#)
[24bst00396 - Bijlage 1 - Convenant van Rijk en Regio.pdf](#)
[Statenmededeling Convenant Rijk en regio investeringen in ondernemingsklimaat microchipsector.pdf](#)

Geachte leden van de Staten en gemeenteraad van Groningen,

Vorige week op 28 maart 2024 kwam dit bericht voorbij bij de NOS: <https://nos.nl/artikel/2514612-miljarden-voor-chipsector-warm-onthaald-in-eindhoven-maar-onzekerheid-blijft>

Na het Paasweekend stonden bij het Rijk deze stukken online:

- <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-infrastructuur-en-waterstaat/documenten/kamerstukken/2024/03/28/tk-investeringen-in-ondernemingsklimaat-microchipsector-def>

Maar het werd pas echt interessant als je even in Eindhoven ging kijken. Hier is een lobby met een goed georganiseerd strak plan erachter. Zie ook de rol van de Metropoolregio Eindhoven: <https://metropoolregioeindhoven.nl/actueel/ons-nieuws/informatiebijeenkomst-over-project-beethoven-nu-terug-te-kijken> Dit lijkt mij een leerzame voor onder andere de Metropoolregio Groningen. Wat ook opvalt de leden van Staten en raden zijn goed betrokken bij de verschillende lobby activiteiten.

Met vriendelijke groet,

Frank Menger

Convenant Rijk en regio investeringen in ondernemingsklimaat microchipsector

Ondergetekenden,

1. DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT,

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

DE STAATSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP,

handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden (hierna: "**Rijk**");

en de regio bestaande uit

2. De provincie Noord-Brabant, rechtsgeldig vertegenwoordigd door DE GEDEPUTEERDE VAN ECONOMIE, TALENTONTWIKKELING EN FINANCIEN handelende ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant d.d. 27-3-2024, gemachtigd door de Commissaris van Koning d.d. 27-3-2024 (hierna: de Provincie Noord-Brabant);

en

3. DE VOORZITTER VAN DE STICHTING BRAINPORT

handelend in zijn hoedanigheid als vertegenwoordiger van de samenwerkende overheden, kennisinstellingen en bedrijven in de Brainportregio;

(hierna tezamen: "**REGIO**")

Partijen hierna afzonderlijk ook wel te noemen "Rijk" en tezamen "Rijk en regio".

Samenvattend:

De Brainportregio is een unieke economische regio, waarbij een ruimtelijke schaa sprong voor werken en wonen essentieel is voor de verdere economische ontwikkeling, de economische veiligheid van Nederland en de strategische autonomie van Europa. Hiervoor is in 2022 al een pakket maatregelen van € 1,6 miljard tussen Rijk en regio afgesproken zodat de regio een ruimtelijke schaa sprong kan maken met functies voor een goede bereikbaarheid van de economische toplocaties en voldoende betaalbare woningen. De totale agenda voor de schaa sprong omvat op de pijlers Innovatie, Talent en Woon- en Leefklimaat ambities tot 2040, die Rijk en Regio samen bespreken en uitwerken via het BO Brainport. Nieuwe ontwikkelingen voor de microchipsector geven aanleiding om aanvullende afspraken te maken over de bekostiging en uitvoering van de eerstvolgende fase van de agenda. Deze richt zich op talentontwikkeling, mobiliteit, woningbouw en netcongestie.

Dit convenant maakt deel uit van een totaalpakket aan maatregelen. In totaal trekken Rijk, regio en bedrijfsleven tot en met 2030 2,51 miljard euro uit. Daarvan wordt 1,73 miljard euro bijgedragen door het Rijk en 778 miljoen euro door de regio en het bedrijfsleven. Vanaf 2031 is er een structurele Rijksbijdrage van 80,5 miljoen euro.

Partijen spreken daarom de gezamenlijke intenties uit om de groei van de microchipsector in Nederland te versterken en het zwaartepunt van deze groei in de Brainportregio te accommoderen.

Talentontwikkeling

1. In aanvulling op reeds stevige investeringen van de Rijksoverheid gericht op versterking van onderwijs en onderzoek op mbo, hbo en wo-niveau voor bèta en techniek, heeft de Rijksoverheid de intentie cumulatief € 450 miljoen te investeren in een Nationaal versterkingsplan van microchip-talent tot en met 2030. Het gaat om het landelijk versterken van de gehele waaier, van om- en bijscholen en het opleiden van mbo, hbo en wo studenten, met een regionaal zwaartepunt in de Brainport-regio. Vanaf 2031 stelt het Rijk structureel circa € 80 miljoen per jaar ter beschikking. Dit structurele bedrag is beschikbaar voor de reguliere onderwijsbekostiging en studiefinanciering omdat verwacht wordt dat meer studenten worden opgeleid.
2. Het plan gaat uit van cofinanciering in deze periode van tenminste € 225 miljoen, op te brengen door regionale overheden en private partijen.
3. Bij het opstellen en uitvoeren van het versterkingsplan worden ook de regio's Delft, Groningen en Twente betrokken. Tevens wordt aansluiting gezocht met o.a. het Actieplan Groene en Digitale Banen en het Aanvalsplan Techniek, Bouw en Energie, alsook relevante NGF-projecten.
4. De ministeries van OCW en EZK nemen samen met Brainport Development, de regie in handen om vóór 1 juli 2024 een onderbouwd en uitgewerkt *Nationaal versterkingsplan van microchip-talent*, met stevig draagvlak binnen de Nederlandse microchipsector, voor te leggen aan de Ministers van OCW en EZK, ten behoeve van goedkeuring van de investering. Op het moment van voorleggen van dit plan, is ook de mogelijkheid verkend van financiële bijdrage uit betrokken regio's. Het *Nationaal versterkingsplan van microchip-talent* wordt, naast draagvlak en behoefte van de Nederlandse microchipsector, getoetst op uitvoerbaarheid, haalbaarheid en doelmatigheid.
5. Vanwege het zwaartepunt in de regio Brainport, vormt de bestaande Regionale Agenda Schaalsprong Talent belangrijke input voor het *Nationaal versterkingsplan van microchip-talent*.
6. In de opdracht voor het versterkingsplan zullen in elk geval de volgende aspecten aan bod komen:
 - a. Versterking van initiële opleidingen binnen de voor de microchipsector relevante vakgebieden op mbo-, hbo- en wo-niveau, waardoor een hogere studenten in- en uitstroom bereikt wordt alsook een verbetering van de onderwijskwaliteit.
 - b. Versterking van het praktijkgericht, toegepast en wetenschappelijk onderzoek (ook in PPS), waardoor het ecosysteem versterkt wordt.
 - c. Versterking van de internationale betrekkingen, zowel ten aanzien van de kennisuitwisseling als ten aanzien van de werving van studenten, onderzoekers en staf. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om samenwerking met België (Leuven en Imec), Duitsland (RWTH Aachen) en Frankrijk (Grenoble) en andere relevante regio's en instellingen, zoals bijvoorbeeld Zuid-Korea, de Verenigde Staten, Japan en Taiwan.
 - d. Voor een integrale aanpak, bijvoorbeeld via een virtuele "Semicon Academy" waarmee ook binnen het kader van LLO aan gezamenlijke opleidingscomponenten gewerkt kan worden, en ten behoeve van diversiteit en inclusie, waaronder de instroom van meer vrouwen en andere ondervertegenwoordigde doelgroepen in de techniek, wordt een bijdrage van € 50 miljoen geoormerkt binnen het totaalbedrag van € 450 miljoen incidenteel. Bovendien wordt bezien welke instrumenten van het ministerie van SZW hiervoor kunnen worden ingezet.
7. Voor het Nationaal Groeifondsprogramma *Techkwadraat* is een bedrag van € 352 miljoen beschikbaar gesteld, waarvan € 206 miljoen voorwaardelijk. Het doel van *Techkwadraat* is om leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs veel vaker in aanraking te laten komen met technologie en zo een hogere instroom in (bèta)technische vervolgstudies te bereiken.

8. De Rijksoverheid zegt toe om de knelpunten rondom talent voor de chipindustrie en haar ecosysteem ook te blijven adresseren in het Bestuurlijk Overleg ('BO')-Brainport. Rijk en regio spreken af de onderwerpen 'behoud van talent', 'arbeidsproductiviteit' en 'Internationaal' voor te bereiden voor bespreking tijdens het volgende BO Brainport.
9. In het Wetsvoorstel Internationalisering in Balans ('WIB') wordt de speciale positie van de tekortsector 'Techniek' voor onze kenniseconomie en toekomstig verdienvermogen benadrukt, en aangegeven dat daarvoor de toestroom van internationaal talent naar Nederland, en binding via het hoger onderwijs, van groot economisch en maatschappelijk belang is. Binnen het Wetsvoorstel Internationalisering in Balans is het mogelijk om toestemming te verkrijgen om bèta- en techniekstudies in het Engels aan te bieden wanneer die van groot economisch en maatschappelijk belang zijn voor de regio en wanneer er grote tekorten op de arbeidsmarkt voor bestaan of dreigen. Hierdoor kunnen internationale studenten in het hoger onderwijs blijven instromen.
10. Onderdeel van het versterkingsplan is dat samenwerkende ecosystemen in hun plannen voor buitenlandse studenten de stay-rate voor Nederland verhogen.

Talentontwikkeling cumulatief tot en met 2030

Project	(mln. €)	Toelichting
Nationaal versterkingsplan hightech/microchip talent tot en met 2030	450 + 225	<ul style="list-style-type: none"> - Gericht op versterking van onderwijs en onderzoek op mbo, hbo en wo-niveau voor bèta en techniek - Het plan gaat uit van cofinanciering van tenminste € 225 miljoen op te brengen door regionale overheden en private partijen - Van de Rijksbijdrage van € 450 mln. is € 50 mln. gereserveerd voor arbeidsparticipatie en Leven Lang Ontwikkelen projecten.
NGF programma: Techkwadraat	352	<ul style="list-style-type: none"> - Om leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs veel vaker in aanraking te laten komen met technologie - Dat leidt tot een hogere instroom in (bèta)technische vervolgstudies
Totaal	1.027	Totaal Rijk: 802 mln. Totaal regio's en private partijen: 225 mln.

Talentontwikkeling structureel

Project	(mln. €)	Toelichting
Reguliere onderwijsbekostiging Vanaf 2031	80	- Reguliere onderwijsbekostiging en studiefinanciering omdat meer studenten worden opgeleid
Totaal	80	EZK: 40 mln. OCW: 40 mln. Totaal Rijk: 80 mln.

Mobiliteit

- Vanuit de Rijksoverheid is in 2022 een belangrijke stap gezet voor een Ruimtelijke Schaalsprong van de Brainportregio tot en met 2030. Gezamenlijk met de regio wordt € 1,6 miljard geïnvesteerd, waarvan bijna € 1 miljard door de Rijksoverheid. Hiermee is een belangrijke stap gezet voor de gebiedsontwikkeling van Fellenoord, de OV- en Multimodale Knoop (MMK) Eindhoven Centraal, een hoogwaardige OV-verbinding van Eindhoven Centraal naar Veldhoven/De Run inclusief woningbouw, de A58 Eindhoven – Tilburg en een breed pakket aan mobiliteitsmaatregelen voor de ontsluiting van de regio.
- Inmiddels erkennen Rijksoverheid en regionale partijen dat er door en voor de groei in deze regio nu meer nodig is.
- De groei in de Brainportregio zet de komende jaar naar verwachting versneld door. Dit maakt dat er ook een perspectief voor de periode 2030-2040 noodzakelijk is. Daarbij dient in samenhang gekeken te worden naar de inzet op werklocaties, woningbouw en mobiliteit.

Intensivering Ruimtelijke Schaalsprong

- Rijk en regio zijn bereid om tot een gezamenlijke investeringsbeslissing te komen, conform onderstaande tabel.

Mobiliteit cumulatief

Project	Intensivering (mln. €)	Aanvullende middelen voor
MMK Eindhoven	198	Extra voor volledig verdiepte variant MMK.
HOV4	157	Aanvullende middelen voor een extra tunnelmond HOV4/MMK en sluitend maken businesscase woningbouw
HWN/OWN A2/N2 inclusief Brainportlijn en NW ontsluiting	503	Start MIRT-verkenning naar het voorkeursalternatief dat uit het in 2021 uitgevoerde MIRT-onderzoek voor de A2/N2 komt, met Brainportlijn en Noordwestelijke ontsluiting.
Multimodaal Pakket MRE 2024	200	Onder andere aanvullende hubs, fietsverbindingen en werkgeversaanpak in de regio.
Totaal	1.058	

- Rijk en Regio hebben hiermee ook overeenstemming over de verdeling van cofinanciering. Aanvullend op de afspraken uit 2022 reserveert het Rijk € 718 miljoen en de regio € 340 miljoen. De verdeelsleutel van de regionale cofinanciering wordt de komende periode verder uitgewerkt.

- Met deze aanvullende middelen start een integrale MIRT-verkenning naar het Hoofdwegennet/Onderliggend Wegennet A2/N2, de tangent Brainportlijn (tracé A2/N2) en noordwestelijke ontsluiting. Hiervoor wordt een gezamenlijk team ingesteld. Voor de verkenning staat er een budget van € 503 mln. Dit budget is gebaseerd op het MIRT-onderzoek A2/N2 en ramingen van de regio voor de Brainportlijn en de Noordwestelijke ontsluiting.
- Voor de MIRT-Verkenning A2/N2 zal integraal naar de verschillende componenten gekeken worden om deze in onderlinge samenhang (ook financieel) uit te voeren. Hetzelfde geldt voor de MMK en HOV4. Daarbij is nadrukkelijk aandacht voor de inpassing van deze nieuwe infrastructuur in het gehele mobiliteitssysteem.
- Om infrastructuurprojecten te kunnen uitvoeren moet de stikstofopgave in beeld worden gebracht. Hiervoor is stikstofdeskundigheid nodig. Vervolgens moeten maatregelen genomen worden en moeten vergunningen worden verleend. Rijk en regio zijn hiervoor samen aan zet. Rijk en provincie geven deze opgave prioriteit. Waar nodig treedt de provincie daarvoor in overleg met de andere provincies. Het Rijk zal bij deze opgave ondersteunen.
- Rijk en regio spreken af dat maakcapaciteit geprioriteerd wordt boven plancapaciteit. In de periode tot 2030 zal maximaal ingezet worden om de maakbare projecten ook echt tot uitvoering te brengen. Het reduceren van complexiteit is daarbij van belang.
- De voortgang van de uitvoering van de maatregelen wordt gemonitord. Wanneer Rijk en Regio constateren dat er onvoldoende vooruitgang geboekt is op de afgesproken maatregelen en de urgentie niet is gehaald, wordt opnieuw in gesprek gegaan.
- Rijk en regio zetten zich in om de afgesproken verkenningen en onderzoeken versneld uit te voeren en zoeken daarbij naar samenwerking met private partijen.
- Gezien de omvang van het bestaande en dit aanvullende pakket wordt een programmabeheersing ingericht en afspraken gemaakt over risicoverdeling en omgang met risico's. De afspraken uit het gezamenlijk ontwikkelde afsprakenkader van de Brainportdeal zijn hierin vertrekpunt (conform afspraken BO's MIRT).
- Rijk en regio bouwen voort op de gezamenlijke programmabeheersing. In deze beheersing kan, naast voortgang van de maatregelen, ook prioritering in de uitvoering van de maatregelen worden aangebracht. Dit om ervoor te zorgen dat de afgesproken urgentie ook echt gehaald wordt. Afspraken hierover worden via het BO Brainport naar BO Leefomgeving en BO MIRT toe geleid.
- De afspraken in het kader van de mobiliteitstransitie uit de Brainportdeal worden voortgezet en verbreed naar de hele regio als uitwerking van een multimodaal mobiliteitspakket. Inzet is om op het BO MIRT 2024 over de meest effectieve maatregelen afspraken te maken. Daarbij zijn onder andere de resterende hubs, fiets & OV maatregelen en een meerjarige werkgevers- en gedragsaanpak in beeld.

Aanvullende afspraken

- Actualisatie MIRT Onderzoek: Voor een gezamenlijk beeld van de aanvullende en urgente ruimtelijke opgaven en bijbehorende oplossingen wordt gestart met een actualisatie van het MIRT-onderzoek uit 2020. Deze actualisatie is gericht op de periode na 2030. Daarbij wordt zowel gekeken naar regionale gebiedsontwikkeling (o.a. Helmond (waaronder de zuidelijke ontsluiting) en (regionale) OV-knopen Best, Maarheeze, Deurne, Geldrop), werklocaties als naar daarbij passende opgaven en investeringen in bereikbaarheid. Doel van de actualisatie is maatregelen voor de middellange termijn te identificeren en hierover dienen vervolgens afspraken te maken. Over deze actualisatie maken Rijksoverheid en regio, in aanloop naar het BO-Leefomgeving aankomend voorjaar, afspraken over de ambitie, contouren en de reikwijdte. Daarvoor wordt reeds beschikbare informatie uitgewisseld en gedeeld, ook om hiaten inzichtelijk te maken. Bij het BO MIRT 2024 wordt de voortgang van het MIRT Onderzoek geagendeerd. Bij de actualisatie worden ook de voor de gebiedsontwikkelingen specifieke opgaven op het gebied van 'aanleg energie- en warmtenet' en andere benodigde netwerken meegenomen.
- Rijk en regio zien dat er voor het perspectief op de periode 2030-2040 op basis van de ontwikkelpaden van het MIRT onderzoek aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Voor perspectief 2030-2040 zijn onder andere aanpassingen aan het spoor (randvoorwaardelijk voor IC Aken) en het met prioriteit heropstarten van gepauzeerde projecten (A67 en A2 Deil-Vught) in beeld.

- IenW zet zich in om de korte termijnmaatregelen: Bus op Vluchtstrook verbindingen en kleine infrastructurele maatregelen zo snel mogelijk tot uitvoering te brengen.
- IenW is bereid om toe te zeggen dat de zuidelijk gelegen buitenste spoorstaaf maximaal 5 meter in zuidelijke richting opschuift, onder de voorwaarden dat:
 - a) De ontwikkelende partij uiterlijk binnen 6 maanden na dagtekening van deze overeenkomst de benodigde vergunningen voor de bouw van District-E aanvraagt en binnen 6 maanden na het onherroepelijk zijn van de benodigde vergunningen start met bouwen.
 - b) De gemeente en de provincie toezeggen medewerking te verlenen aan het inpassen van benodigde spoorcapaciteit aan de noordzijde van het station. De huidige inschatting van de preverkenning is dat er vanwege bestaande bebouwing ruimte is voor een half perron aan de Noordzijde.
 - c) Mocht blijken dat er door de beperkingen aan de Zuid- en Noordzijde onvoldoende ruimte is om de beoogde groei van het spoor in de regio te kunnen faciliteren, dan treden Rijk en regio in overleg en heroverwegen deze afspraken. Naar verwachting is in september 2024 meer duidelijk over het benodigde ruimtebeslag, waardoor dan nauwkeuriger afspraken kunnen worden vastgelegd.
- Regio en Rijk gaan in gesprek om de impact van de schaa sprong OV te verkennen.

Woningbouw

- Het benodigde aantal woningen tot en met 2030 is bepaald op ruim 62.000 woningen. Dit zijn 17.000 woningen bovenop de reeds afgesproken 45.130 woningen (Woondeal). Daarnaast worden nog 2.280 studenteneenheden extra gerealiseerd.
- De totale omvang van de investeringen bedraagt € 425 miljoen. De verdeelsleutel tussen Rijk en regio bij elke afzonderlijke maatregel is 50%/50%. Alle bedragen zijn inclusief BTW.
- Het gaat om de volgende maatregelen:
 - Voor het versnellen van de realisatie van 17.000 (extra) woningen en 2.280 aanvullende studenteneenheden stelt het Rijk een bijdrage van € 122,5 miljoen beschikbaar. Met een gelijkwaardige bijdrage uit de regio komt het totaal aan beschikbare middelen uit op € 245 mln. Beide partijen werken gezamenlijk uit hoe de beschikbare middelen optimaal kunnen worden ingezet teneinde deze opgave te realiseren.
 - Voor de gebiedsmaatregelen in de 2 grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties (Knoop XL en HOV-4) stellen Rijk en regio beide een bijdrage beschikbaar van € 90 mln. en komt de totaal beschikbare bijdrage op € 180 mln. Deze gebiedsmaatregelen leveren een bijdrage aan de leefbaarheid van de woningbouwlocaties o.a. door groen- en watermaatregelen. Rijk en regio maken afspraken over de nadere invulling van de gebiedsmaatregelen bij het BO Leefomgeving 2025.
- Gelet op de afhankelijkheid van externe factoren om de bekostiging van deze extra versnelling mogelijk te maken met dit intensiveringsbudget, spreken Rijk en regio af om samen periodiek de voortgang te monitoren en waar mogelijk tijdig voorstellen te doen voor bijsturing.
- Rijk en regio erkennen dat de beoogde groei van de regio exceptioneel is. Deze schaa sprong heeft consequenties voor de sociaal-maatschappelijke opgaven in de gebiedsontwikkeling. Rijk en Regio spreken af een verkenning te starten naar de sociaal-maatschappelijke opgaven in de gebiedsontwikkeling waaronder sociale cohesie, faciliteiten als onderwijshuisvesting, zorg, bibliotheken en andere culturele instellingen. De regio verwacht bijvoorbeeld voor huisvesting onderwijs een aanvullende investering te moeten doen van ca. € 150 mln. Deze verkenning heeft tot doel om in beeld te krijgen wat deze opgaven zowel fysiek als financieel betekenen en welke fasering mogelijk is. Daarbij wordt ook gekeken naar de instrumentarium, systematiek en de mogelijkheden van het Gemeentefonds. Het streven is om deze verkenning voor het einde van dit jaar (2024) af te ronden.
- Voor een gezamenlijk beeld van de aanvullende en urgente ruimtelijke opgaven en bijbehorende oplossingen wordt gestart met een actualisatie van het MIRT-onderzoek uit 2020. Deze actualisatie is gericht op de periode na 2030. Daarbij wordt zowel gekeken naar regionale gebiedsontwikkeling (o.a. Helmond (waaronder de zuidelijke ontsluiting) en (regionale) OV-knopen Best, Maarheeze, Deurne, Geldrop), werklocaties als naar daarbij passende opgaven en investeringen in bereikbaarheid. Doel van de actualisatie is maatregelen voor de middellange termijn te identificeren en hierover dienen vervolgens afspraken te maken. Over deze

actualisatie maken Rijksoverheid en regio, in aanloop naar het BO-Leefomgeving aankomend voorjaar, afspraken over de ambitie, contouren en de reikwijdte. Daarvoor wordt reeds beschikbare informatie uitgewisseld en gedeeld, ook om hiaten inzichtelijk te maken. Bij het BO MIRT 2024 wordt de voortgang van het MIRT Onderzoek geagendeerd. Bij de actualisatie worden ook de voor de gebiedsontwikkelingen specifieke opgaven op het gebied van 'aanleg energie- en warmtenet' en andere benodigde netwerken meegenomen.

- Het versterken van de uitvoeringskracht is essentieel. Daarom verkennen Rijk en Regio 1) de mogelijkheden van Publiek-Private Samenwerkingsverbanden (PPS), 2) het participeren in de ontwikkelmaatschappij Fellenoord BV én 3) het inzetten op het versnellen van processen en procedures om het tempo op de realisatie van de woningbouw maximaal te houden. De maatregelen worden in samenwerking tussen Rijk en regio voor de zomer uitgewerkt.

Woningbouw cumulatief

Opbouw € 425 mln.*		Totaal	Rijk	Regio/privaat
Versnellen woningbouw	Bijdrage aan 17.000 woningen en 2.280 studenteneenheden. Uitgangspunt is € 10.000 euro per woning gemiddeld en € 33.000 per onzelfstandige studenteneenheden.	€ 245 mln.	€ 122,5 mln.	€ 122,5 mln.
Gebiedsmaatregelen (grootschalig)	Gebiedsmaatregelen voor de grootschalige NOVEX-woningbouw-locaties KnoopXL en HOV-4.	€ 180 mln.	€ 90 mln.	€ 90 mln.
	TOTAAL	€ 425 mln.	€ 212,5 mln.	€ 212,5 mln.
	<i>Verdeling Regio-Rijk</i>	<i>100%</i>	<i>50%</i>	<i>50%</i>

Netcongestie

- Het Rijk ondersteunt waar nodig Brainport Development bij het inrichten en uitvoeren van een proces waarbij zij als 'gebiedsregisseur' met provincie, gemeenten, netbeheerders Enexis en Tennet oplossingsmogelijkheden identificeren t.b.v. de meest urgente netcongestie-casussen. Het Landelijk Actieprogramma Netcongestie dient hierbij als uitgangspunt. Waar netcongestieproblematiek voorgenomen investeringen door ASML van strategisch belang in de Nederlandse hightechindustrie in de weg staat, zoeken Rijk en regio naar een oplossing met tijdelijke decentrale energieopwekking en/of -opslag.
- Samen met provincie Noord-Brabant, gemeenten, Brainport Development, Tennet en Enexis zal het Rijk op korte termijn een MIEK-verkenning uitvoeren. Het doel is de toekomstige energievraag van de Brainportregio en ASML in kaart te brengen, inclusief de bijbehorende energie-infrastructuur. Hierbij worden de 380kV-stations in Wijchen en in Eindhoven meegenomen. Besluitvorming over het nationale MIEK-proces vindt plaats in het vierde kwartaal van 2024.
- Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft met de provincie Noord-Brabant afspraken gemaakt over de prioritering en invulling van de middelen uit het Klimaatfonds voor de stimulering van energiehubbs die via de provincies beschikbaar gesteld worden. De provincie Noord-Brabant geeft aan – zodra de middelen door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat beschikbaar gesteld zijn – een deel van die middelen inclusief capaciteit direct vanuit de provincie beschikbaar te stellen aan Brainport Development.

BO-Brainport en de benodigde uitvoeringskracht

- Rijk en regio gaan middels dit convenant een langjarig commitment met elkaar aan om de doorontwikkeling van de mainportstatus van de Brainportregio mogelijk te maken.
- Rijk en regio spreken hiertoe af om het BO-Brainport te blijven gebruiken om met een integrale blik te spreken over de opgaven in de regio en de aanpak daarvan in samenhang te kunnen

bezien. Om de voorrangspositie van de regio blijvend te verzilveren coördineert de Minister van Economische Zaken en Klimaat via het BO-Brainport de principebesluiten die hiervoor nodig zijn.

- Naast de specifieke afspraken in dit convenant over uitvoeringskracht voor de onderwerpen talent, mobiliteit en woningbouw, spreken Rijk en Regio af om de uitvoeringskracht van het BO-Brainport in de breedte te versterken, op alle thema's die in het BO-Brainport aan de orde komen, zoals talent, fysieke infrastructuur, netcongestie en concurrentievermogen.
- Gezamenlijke teams van Rijk en regio, inclusief de relevante uitvoerende diensten en - indien opportuun - private partijen geven uitvoering aan de in het BO-Brainport gemaakte afspraken. De specifieke samenstelling van deze teams kan variëren aan de hand van het onderwerp en de benodigde kennis en competenties. Rijk en regio stellen hiervoor capaciteit voor beschikbaar.

Goedkeuring

Deze aanvullende afspraken vinden plaats met in achtneming van:

- een voorbehoud van goedkeuring van de Rijksbijdrage door de Staten-Generaal voor zover dit ziet op wijzigingen of aanvullingen van de rijksbegroting of wijzigingen van wetten.
- een voorbehoud van goedkeuring van de Regiobijdrage door Provinciale Staten, goedkeuring door de gemeenten die vertegenwoordigd worden door de Voorzitter van de Stichting Brainport en besluitvorming van andere regionale (private) partijen die een bijdrage leveren.

Kennisgevingen

Kennisgevingen en mededelingen met betrekking tot het Convenant worden gedaan aan de hierna vermelde adressen:

- de Staat: Minister van Economische Zaken en Klimaat, Postbus 20101, 2500 EK Den Haag
- De Provincie Noord-Brabant: Gedeputeerde van Economie, Talentontwikkeling en Financien, Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch
- de Regio: Voorzitter van de Stichting Brainport, Postbus 2181, 5600 CD Eindhoven

Uitvoering in overeenstemming met het Nederlands recht

De afspraken in het Convenant zullen in overeenstemming met het recht van de Europese Unie en Nederlands recht worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding en staatssteun.

Inwerkingtreding en looptijd

Het Convenant treedt in werking met ingang van de dag na de datum waarop het Convenant door alle Partijen rechtsgeldig is ondertekend.

Het Convenant kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof het Convenant is ondertekend door alle partijen in één exemplaar.

Het Convenant eindigt op 31 december 2034.

Openbaarmaking

Het Convenant wordt openbaar gemaakt als bijlage in de brief verzonden aan de Voorzitter van de Tweede Kamer en wordt geplaatst op een website van de Rijksoverheid.

Wijziging en opzegging

Indien zich gedurende de looptijd van het convenant zodanige ontwikkelingen voordoen dat dit voor een of meer Partijen aanleiding is om het Convenant te willen wijzigen of opzeggen, gaan Partijen, voordat zij overgaan tot een schriftelijk verzoek tot wijziging opzegging van het Convenant, eerst in overleg met andere Partijen.

Het BO-Brainport komt in dat geval, binnen twee weken, of elke andere termijn indien alle Partijen daarmee instemmen, bijeen om de consequenties van de wijzigingen of opzegging van het Convenant en mogelijke oplossingen voor de realisatie van de schaa sprong te bespreken. Dit is een gezamenlijk opgaaf.

Indien na drie maanden na de eerste bijeenkomst door het BO of elke andere termijn indien alle Partijen daarmee instemmen, geen oplossing is gevonden, kan elke Partij een schriftelijk verzoek tot wijziging van het Convenant doen of het Convenant schriftelijk opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden en vermelding van de ontwikkelingen die daartoe aanleiding geven.

Iedere wijziging van het Convenant behoeft de schriftelijke instemming van alle Partijen.

In geval van opzegging van het Convenant door een van Partijen komt het BO-Brainport binnen vier weken, of elke andere termijn indien alle Partijen daarmee instemmen, bijeen om te bespreken of, en zo ja, hoe het Convenant (gewijzigd) kan worden voortgezet.

Geschillen

Geschillen over de uitvoering en interpretatie van dit convenant worden minnelijk opgelost tussen partijen.

De afspraken in dit convenant zijn niet in rechte afdwingbaar.

Aldus in drievoud ondertekend te Den Haag op 28 maart 2024

M.A.M. Adriaansens

Minister van Economische Zaken en Klimaat

M.G.J. Harbers

Minister van Infrastructuur en Waterstaat

Mw. Vivianne Heijnen

Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

H.M. de Jonge

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

R.H. Dijkgraaf

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Dhr. Martijn van Gruijthuisen

Gedeputeerde van de provincie Noord-Brabant voor Economie, Talentontwikkeling en Financiën

Dhr. Jeroen Dijsselbloem

Voorzitter van de Stichting Brainport

Vergaderschema

Vanaf datum

2-4-2024

April

di

02

Raadsvergadering

18:00 uur ▶ Raadzaal

[\(/vergadering/1147900\)](/vergadering/1147900)

wo

03

Bijeenkomst: Operatie Beethoven - Rijk en regio investeren in leef- en vestigingsklimaat in Brainportregio ten behoeve van microchipsector

19:00 - 20:30 uur ▶ High Tech Campus Eindhoven, Conference Center, auditorium Einst...

[\(/vergadering/1223780\)](/vergadering/1223780)

do

04

Rondleiding en gesprek Repair Café Woensel

19:00 - 21:30 uur ▶ Firmamentlaan 1 te Eindhoven

[\(/vergadering/1213916\)](/vergadering/1213916)

vr

05

Dag voor de raad 2024

10:30 - 17:00 uur ▶ Stadhuis te Rotterdam

[\(/vergadering/1208172\)](/vergadering/1208172)

vr

05

Bijeenkomst voor voormalige bestuurders en huidige raadsleden

14:00 - 16:30 uur ▶ The Strip, High Tech Campus Eindhoven 1 te Eindhoven

[\(/vergadering/1211863\)](/vergadering/1211863)

ma

08

Leergang Modern Gezag voor raadsleden 100.000- gemeenten

10:00 - 17:00 uur ▶ N.t.b.

[\(/vergadering/1206027\)](/vergadering/1206027)

← Vorige

Volgende →

Uitgebreide kalender

Van: Marloes Marteau <m.marteau@metropoolregioeindhoven.nl>

Verzonden: donderdag 28 maart 2024 17:09

Onderwerp: Rijk en regio investeren in leef- en vestigingsklimaat in Brainportregio ten behoeve van microchipsector

T.a.v. de raden binnen de Metropoolregio Eindhoven

C.c.: - Colleges van Burgemeester en Wethouders
- Bestuursambtenaren

Geachte gemeenteraden en colleges,

De afgelopen tijd zijn er meerdere gesprekken geweest over onze regio in verband met Operatie Beethoven. Hierover zal later vandaag ook nog een persmoment plaatsvinden aanvullend op de kamerbrief zoals deze vandaag is uitgegaan.

In bijgevoegde brief informeren wij u hier verder over.

Aanvullend zal volgende week woensdag 3 april hiervoor een extra moment ingelast worden. Jeroen Dijsselbloem wil u hierover bijpraten en de gelegenheid geven om vragen te stellen. Daarvoor organiseren we op woensdag 3 april om 19.00 uur een bijeenkomst. [Via deze link kunt u zich hiervoor aanmelden.](#)

Programma woensdag 3 april:

- 18.30 uur inloop
- 19.00 uur start bijeenkomst
- 20.30 uur einde bijeenkomst.

Locatie High Tech Campus Eindhoven, Conference Center, auditorium Einstein.

We hopen u op 3 april te kunnen begroeten.

Met vriendelijke groet,

Giovanni Wouters
Secretaris/directeur

Metropoolregio Eindhoven
Raiffeisenstraat 18 / Postbus 985
5611 CH Eindhoven / 5600 AZ Eindhoven
www.metropoolregioeindhoven.nl

T: 06 – 10 03 11 34

E: g.wouters@metropoolregioeindhoven.nl

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Convenant Rijk en regio investeringen in ondernemingsklimaat microchipsector

Ondergetekenden,

1. DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT,

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

DE STAATSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP,

handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden (hierna: "**Rijk**");

en de regio bestaande uit

2. De provincie Noord-Brabant, rechtsgeldig vertegenwoordigd door DE GEDEPUTEERDE VAN ECONOMIE, TALENTONTWIKKELING EN FINANCIEN handelende ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant d.d. 27-3-2024, gemachtigd door de Commissaris van Koning d.d. 27-3-2024 (hierna: de Provincie Noord-Brabant);

en

3. DE VOORZITTER VAN DE STICHTING BRAINPORT

handelend in zijn hoedanigheid als vertegenwoordiger van de samenwerkende overheden, kennisinstellingen en bedrijven in de Brainportregio;

(hierna tezamen: "**REGIO**")

Partijen hierna afzonderlijk ook wel te noemen "Rijk" en tezamen "Rijk en regio".

Samenvattend:

De Brainportregio is een unieke economische regio, waarbij een ruimtelijke schaa sprong voor werken en wonen essentieel is voor de verdere economische ontwikkeling, de economische veiligheid van Nederland en de strategische autonomie van Europa. Hiervoor is in 2022 al een pakket maatregelen van € 1,6 miljard tussen Rijk en regio afgesproken zodat de regio een ruimtelijke schaa sprong kan maken met functies voor een goede bereikbaarheid van de economische toplocaties en voldoende betaalbare woningen. De totale agenda voor de schaa sprong omvat op de pijlers Innovatie, Talent en Woon- en Leefklimaat ambities tot 2040, die Rijk en Regio samen bespreken en uitwerken via het BO Brainport. Nieuwe ontwikkelingen voor de microchipsector geven aanleiding om aanvullende afspraken te maken over de bekostiging en uitvoering van de eerstvolgende fase van de agenda. Deze richt zich op talentontwikkeling, mobiliteit, woningbouw en netcongestie.

Dit convenant maakt deel uit van een totaalpakket aan maatregelen. In totaal trekken Rijk, regio en bedrijfsleven tot en met 2030 2,51 miljard euro uit. Daarvan wordt 1,73 miljard euro bijgedragen door het Rijk en 778 miljoen euro door de regio en het bedrijfsleven. Vanaf 2031 is er een structurele Rijksbijdrage van 80,5 miljoen euro.

Partijen spreken daarom de gezamenlijke intenties uit om de groei van de microchipsector in Nederland te versterken en het zwaartepunt van deze groei in de Brainportregio te accommoderen.

Talentontwikkeling

1. In aanvulling op reeds stevige investeringen van de Rijksoverheid gericht op versterking van onderwijs en onderzoek op mbo, hbo en wo-niveau voor bèta en techniek, heeft de Rijksoverheid de intentie cumulatief € 450 miljoen te investeren in een Nationaal versterkingsplan van microchip-talent tot en met 2030. Het gaat om het landelijk versterken van de gehele waaier, van om- en bijscholen en het opleiden van mbo, hbo en wo studenten, met een regionaal zwaartepunt in de Brainport-regio. Vanaf 2031 stelt het Rijk structureel circa € 80 miljoen per jaar ter beschikking. Dit structurele bedrag is beschikbaar voor de reguliere onderwijsbekostiging en studiefinanciering omdat verwacht wordt dat meer studenten worden opgeleid.
2. Het plan gaat uit van cofinanciering in deze periode van tenminste € 225 miljoen, op te brengen door regionale overheden en private partijen.
3. Bij het opstellen en uitvoeren van het versterkingsplan worden ook de regio's Delft, Groningen en Twente betrokken. Tevens wordt aansluiting gezocht met o.a. het Actieplan Groene en Digitale Banen en het Aanvalsplan Techniek, Bouw en Energie, alsook relevante NGF-projecten.
4. De ministeries van OCW en EZK nemen samen met Brainport Development, de regie in handen om vóór 1 juli 2024 een onderbouwd en uitgewerkt *Nationaal versterkingsplan van microchip-talent*, met stevig draagvlak binnen de Nederlandse microchipsector, voor te leggen aan de Ministers van OCW en EZK, ten behoeve van goedkeuring van de investering. Op het moment van voorleggen van dit plan, is ook de mogelijkheid verkend van financiële bijdrage uit betrokken regio's. Het *Nationaal versterkingsplan van microchip-talent* wordt, naast draagvlak en behoefte van de Nederlandse microchipsector, getoetst op uitvoerbaarheid, haalbaarheid en doelmatigheid.
5. Vanwege het zwaartepunt in de regio Brainport, vormt de bestaande Regionale Agenda Schaa sprong Talent belangrijke input voor het *Nationaal versterkingsplan van microchip-talent*.
6. In de opdracht voor het versterkingsplan zullen in elk geval de volgende aspecten aan bod komen:
 - a. Versterking van initiële opleidingen binnen de voor de microchipsector relevante vakgebieden op mbo-, hbo- en wo-niveau, waardoor een hogere studenten in- en uitstroom bereikt wordt alsook een verbetering van de onderwijskwaliteit.
 - b. Versterking van het praktijkgericht, toegepast en wetenschappelijk onderzoek (ook in PPS), waardoor het ecosysteem versterkt wordt.
 - c. Versterking van de internationale betrekkingen, zowel ten aanzien van de kennisuitwisseling als ten aanzien van de werving van studenten, onderzoekers en staf. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om samenwerking met België (Leuven en Imec), Duitsland (RWTH Aachen) en Frankrijk (Grenoble) en andere relevante regio's en instellingen, zoals bijvoorbeeld Zuid-Korea, de Verenigde Staten, Japan en Taiwan.
 - d. Voor een integrale aanpak, bijvoorbeeld via een virtuele "Semicon Academy" waarmee ook binnen het kader van LLO aan gezamenlijke opleidingscomponenten gewerkt kan worden, en ten behoeve van diversiteit en inclusie, waaronder de instroom van meer vrouwen en andere ondervertegenwoordigde doelgroepen in de techniek, wordt een bijdrage van € 50 miljoen geoormerkt binnen het totaalbedrag van € 450 miljoen incidenteel. Bovendien wordt bezien welke instrumenten van het ministerie van SZW hiervoor kunnen worden ingezet.
7. Voor het Nationaal Groeifondsprogramma *Techkwadraat* is een bedrag van € 352 miljoen beschikbaar gesteld, waarvan € 206 miljoen voorwaardelijk. Het doel van *Techkwadraat* is om leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs veel vaker in aanraking te laten komen met technologie en zo een hogere instroom in (bèta)technische vervolgstudies te bereiken.

8. De Rijksoverheid zegt toe om de knelpunten rondom talent voor de chipindustrie en haar ecosysteem ook te blijven adresseren in het Bestuurlijk Overleg ('BO')-Brainport. Rijk en regio spreken af de onderwerpen 'behoud van talent', 'arbeidsproductiviteit' en 'Internationaal' voor te bereiden voor bespreking tijdens het volgende BO Brainport.
9. In het Wetsvoorstel Internationalisering in Balans ('WIB') wordt de speciale positie van de tekortsector 'Techniek' voor onze kenniseconomie en toekomstig verdienvermogen benadrukt, en aangegeven dat daarvoor de toestroom van internationaal talent naar Nederland, en binding via het hoger onderwijs, van groot economisch en maatschappelijk belang is. Binnen het Wetsvoorstel Internationalisering in Balans is het mogelijk om toestemming te verkrijgen om bèta- en techniekstudies in het Engels aan te bieden wanneer die van groot economisch en maatschappelijk belang zijn voor de regio en wanneer er grote tekorten op de arbeidsmarkt voor bestaan of dreigen. Hierdoor kunnen internationale studenten in het hoger onderwijs blijven instromen.
10. Onderdeel van het versterkingsplan is dat samenwerkende ecosystemen in hun plannen voor buitenlandse studenten de stay-rate voor Nederland verhogen.

Talentontwikkeling cumulatief tot en met 2030

Project	(mln. €)	Toelichting
Nationaal versterkingsplan hightech/microchip talent tot en met 2030	450 + 225	<ul style="list-style-type: none"> - Gericht op versterking van onderwijs en onderzoek op mbo, hbo en wo-niveau voor bèta en techniek - Het plan gaat uit van cofinanciering van tenminste € 225 miljoen op te brengen door regionale overheden en private partijen - Van de Rijksbijdrage van € 450 mln. is € 50 mln. gereserveerd voor arbeidsparticipatie en Leven Lang Ontwikkelen projecten.
NGF programma: Techkwadraat	352	<ul style="list-style-type: none"> - Om leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs veel vaker in aanraking te laten komen met technologie - Dat leidt tot een hogere instroom in (bèta)technische vervolgstudies
Totaal	1.027	Totaal Rijk: 802 mln. Totaal regio's en private partijen: 225 mln.

Talentontwikkeling structureel

Project	(mln. €)	Toelichting
Reguliere onderwijsbekostiging Vanaf 2031	80	- Reguliere onderwijsbekostiging en studiefinanciering omdat meer studenten worden opgeleid
Totaal	80	EZK: 40 mln. OCW: 40 mln. Totaal Rijk: 80 mln.

Mobiliteit

- Vanuit de Rijksoverheid is in 2022 een belangrijke stap gezet voor een Ruimtelijke Schaalsprong van de Brainportregio tot en met 2030. Gezamenlijk met de regio wordt € 1,6 miljard geïnvesteerd, waarvan bijna € 1 miljard door de Rijksoverheid. Hiermee is een belangrijke stap gezet voor de gebiedsontwikkeling van Fellenoord, de OV- en Multimodale Knoop (MMK) Eindhoven Centraal, een hoogwaardige OV-verbinding van Eindhoven Centraal naar Veldhoven/De Run inclusief woningbouw, de A58 Eindhoven – Tilburg en een breed pakket aan mobiliteitsmaatregelen voor de ontsluiting van de regio.
- Inmiddels erkennen Rijksoverheid en regionale partijen dat er door en voor de groei in deze regio nu meer nodig is.
- De groei in de Brainportregio zet de komende jaar naar verwachting versneld door. Dit maakt dat er ook een perspectief voor de periode 2030-2040 noodzakelijk is. Daarbij dient in samenhang gekeken te worden naar de inzet op werklocaties, woningbouw en mobiliteit.

Intensivering Ruimtelijke Schaalsprong

- Rijk en regio zijn bereid om tot een gezamenlijke investeringsbeslissing te komen, conform onderstaande tabel.

Mobiliteit cumulatief

Project	Intensivering (mln. €)	Aanvullende middelen voor
MMK Eindhoven	198	Extra voor volledig verdiepte variant MMK.
HOV4	157	Aanvullende middelen voor een extra tunnelmond HOV4/MMK en sluitend maken businesscase woningbouw
HWN/OWN A2/N2 inclusief Brainportlijn en NW ontsluiting	503	Start MIRT-verkenning naar het voorkeursalternatief dat uit het in 2021 uitgevoerde MIRT-onderzoek voor de A2/N2 komt, met Brainportlijn en Noordwestelijke ontsluiting.
Multimodaal Pakket MRE 2024	200	Onder andere aanvullende hubs, fietsverbindingen en werkgeversaanpak in de regio.
Totaal	1.058	

- Rijk en Regio hebben hiermee ook overeenstemming over de verdeling van cofinanciering. Aanvullend op de afspraken uit 2022 reserveert het Rijk € 718 miljoen en de regio € 340 miljoen. De verdeelsleutel van de regionale cofinanciering wordt de komende periode verder uitgewerkt.

- Met deze aanvullende middelen start een integrale MIRT-verkenning naar het Hoofdwegennet/Onderliggend Wegennet A2/N2, de tangent Brainportlijn (tracé A2/N2) en noordwestelijke ontsluiting. Hiervoor wordt een gezamenlijk team ingesteld. Voor de verkenning staat er een budget van € 503 mln. Dit budget is gebaseerd op het MIRT-onderzoek A2/N2 en ramingen van de regio voor de Brainportlijn en de Noordwestelijke ontsluiting.
- Voor de MIRT-Verkenning A2/N2 zal integraal naar de verschillende componenten gekeken worden om deze in onderlinge samenhang (ook financieel) uit te voeren. Hetzelfde geldt voor de MMK en HOV4. Daarbij is nadrukkelijk aandacht voor de inpassing van deze nieuwe infrastructuur in het gehele mobiliteitssysteem.
- Om infrastructuurprojecten te kunnen uitvoeren moet de stikstofopgave in beeld worden gebracht. Hiervoor is stikstofdeskundigheid nodig. Vervolgens moeten maatregelen genomen worden en moeten vergunningen worden verleend. Rijk en regio zijn hiervoor samen aan zet. Rijk en provincie geven deze opgave prioriteit. Waar nodig treedt de provincie daarvoor in overleg met de andere provincies. Het Rijk zal bij deze opgave ondersteunen.
- Rijk en regio spreken af dat maakcapaciteit geprioriteerd wordt boven plancapaciteit. In de periode tot 2030 zal maximaal ingezet worden om de maakbare projecten ook echt tot uitvoering te brengen. Het reduceren van complexiteit is daarbij van belang.
- De voortgang van de uitvoering van de maatregelen wordt gemonitord. Wanneer Rijk en Regio constateren dat er onvoldoende vooruitgang geboekt is op de afgesproken maatregelen en de urgentie niet is gehaald, wordt opnieuw in gesprek gegaan.
- Rijk en regio zetten zich in om de afgesproken verkenningen en onderzoeken versneld uit te voeren en zoeken daarbij naar samenwerking met private partijen.
- Gezien de omvang van het bestaande en dit aanvullende pakket wordt een programmabeheersing ingericht en afspraken gemaakt over risicoverdeling en omgang met risico's. De afspraken uit het gezamenlijk ontwikkelde afsprakenkader van de Brainportdeal zijn hierin vertrekpunt (conform afspraken BO's MIRT).
- Rijk en regio bouwen voort op de gezamenlijke programmabeheersing. In deze beheersing kan, naast voortgang van de maatregelen, ook prioritering in de uitvoering van de maatregelen worden aangebracht. Dit om ervoor te zorgen dat de afgesproken urgentie ook echt gehaald wordt. Afspraken hierover worden via het BO Brainport naar BO Leefomgeving en BO MIRT toe geleid.
- De afspraken in het kader van de mobiliteitstransitie uit de Brainportdeal worden voortgezet en verbreed naar de hele regio als uitwerking van een multimodaal mobiliteitspakket. Inzet is om op het BO MIRT 2024 over de meest effectieve maatregelen afspraken te maken. Daarbij zijn onder andere de resterende hubs, fiets & OV maatregelen en een meerjarige werkgevers- en gedragsaanpak in beeld.

Aanvullende afspraken

- Actualisatie MIRT Onderzoek: Voor een gezamenlijk beeld van de aanvullende en urgente ruimtelijke opgaven en bijbehorende oplossingen wordt gestart met een actualisatie van het MIRT-onderzoek uit 2020. Deze actualisatie is gericht op de periode na 2030. Daarbij wordt zowel gekeken naar regionale gebiedsontwikkeling (o.a. Helmond (waaronder de zuidelijke ontsluiting) en (regionale) OV-knopen Best, Maarheeze, Deurne, Geldrop), werklocaties als naar daarbij passende opgaven en investeringen in bereikbaarheid. Doel van de actualisatie is maatregelen voor de middellange termijn te identificeren en hierover dienen vervolgens afspraken te maken. Over deze actualisatie maken Rijksoverheid en regio, in aanloop naar het BO-Leefomgeving aankomend voorjaar, afspraken over de ambitie, contouren en de reikwijdte. Daarvoor wordt reeds beschikbare informatie uitgewisseld en gedeeld, ook om hiaten inzichtelijk te maken. Bij het BO MIRT 2024 wordt de voortgang van het MIRT Onderzoek geagendeerd. Bij de actualisatie worden ook de voor de gebiedsontwikkelingen specifieke opgaven op het gebied van 'aanleg energie- en warmtenet' en andere benodigde netwerken meegenomen.
- Rijk en regio zien dat er voor het perspectief op de periode 2030-2040 op basis van de ontwikkelpaden van het MIRT onderzoek aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Voor perspectief 2030-2040 zijn onder andere aanpassingen aan het spoor (randvoorwaardelijk voor IC Aken) en het met prioriteit heropstarten van gepauzeerde projecten (A67 en A2 Deil-Vught) in beeld.

- IenW zet zich in om de korte termijnmaatregelen: Bus op Vluchtstrook verbindingen en kleine infrastructurele maatregelen zo snel mogelijk tot uitvoering te brengen.
- IenW is bereid om toe te zeggen dat de zuidelijk gelegen buitenste spoorstaaf maximaal 5 meter in zuidelijke richting opschuift, onder de voorwaarden dat:
 - a) De ontwikkelende partij uiterlijk binnen 6 maanden na dagtekening van deze overeenkomst de benodigde vergunningen voor de bouw van District-E aanvraagt en binnen 6 maanden na het onherroepelijk zijn van de benodigde vergunningen start met bouwen.
 - b) De gemeente en de provincie toezeggen medewerking te verlenen aan het inpassen van benodigde spoorcapaciteit aan de noordzijde van het station. De huidige inschatting van de preverkenning is dat er vanwege bestaande bebouwing ruimte is voor een half perron aan de Noordzijde.
 - c) Mocht blijken dat er door de beperkingen aan de Zuid- en Noordzijde onvoldoende ruimte is om de beoogde groei van het spoor in de regio te kunnen faciliteren, dan treden Rijk en regio in overleg en heroverwegen deze afspraken. Naar verwachting is in september 2024 meer duidelijk over het benodigde ruimtebeslag, waardoor dan nauwkeuriger afspraken kunnen worden vastgelegd.
- Regio en Rijk gaan in gesprek om de impact van de schaa sprong OV te verkennen.

Woningbouw

- Het benodigde aantal woningen tot en met 2030 is bepaald op ruim 62.000 woningen. Dit zijn 17.000 woningen bovenop de reeds afgesproken 45.130 woningen (Woondeal). Daarnaast worden nog 2.280 studenteneenheden extra gerealiseerd.
- De totale omvang van de investeringen bedraagt € 425 miljoen. De verdeelsleutel tussen Rijk en regio bij elke afzonderlijke maatregel is 50%/50%. Alle bedragen zijn inclusief BTW.
- Het gaat om de volgende maatregelen:
 - Voor het versnellen van de realisatie van 17.000 (extra) woningen en 2.280 aanvullende studenteneenheden stelt het Rijk een bijdrage van € 122,5 miljoen beschikbaar. Met een gelijkwaardige bijdrage uit de regio komt het totaal aan beschikbare middelen uit op € 245 mln. Beide partijen werken gezamenlijk uit hoe de beschikbare middelen optimaal kunnen worden ingezet teneinde deze opgave te realiseren.
 - Voor de gebiedsmaatregelen in de 2 grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties (Knoop XL en HOV-4) stellen Rijk en regio beide een bijdrage beschikbaar van € 90 mln. en komt de totaal beschikbare bijdrage op € 180 mln. Deze gebiedsmaatregelen leveren een bijdrage aan de leefbaarheid van de woningbouwlocaties o.a. door groen- en watermaatregelen. Rijk en regio maken afspraken over de nadere invulling van de gebiedsmaatregelen bij het BO Leefomgeving 2025.
- Gelet op de afhankelijkheid van externe factoren om de bekostiging van deze extra versnelling mogelijk te maken met dit intensiveringsbudget, spreken Rijk en regio af om samen periodiek de voortgang te monitoren en waar mogelijk tijdig voorstellen te doen voor bijsturing.
- Rijk en regio erkennen dat de beoogde groei van de regio exceptioneel is. Deze schaa sprong heeft consequenties voor de sociaal-maatschappelijke opgaven in de gebiedsontwikkeling. Rijk en Regio spreken af een verkenning te starten naar de sociaal-maatschappelijke opgaven in de gebiedsontwikkeling waaronder sociale cohesie, faciliteiten als onderwijshuisvesting, zorg, bibliotheken en andere culturele instellingen. De regio verwacht bijvoorbeeld voor huisvesting onderwijs een aanvullende investering te moeten doen van ca. € 150 mln. Deze verkenning heeft tot doel om in beeld te krijgen wat deze opgaven zowel fysiek als financieel betekenen en welke fasering mogelijk is. Daarbij wordt ook gekeken naar de instrumentarium, systematiek en de mogelijkheden van het Gemeentefonds. Het streven is om deze verkenning voor het einde van dit jaar (2024) af te ronden.
- Voor een gezamenlijk beeld van de aanvullende en urgente ruimtelijke opgaven en bijbehorende oplossingen wordt gestart met een actualisatie van het MIRT-onderzoek uit 2020. Deze actualisatie is gericht op de periode na 2030. Daarbij wordt zowel gekeken naar regionale gebiedsontwikkeling (o.a. Helmond (waaronder de zuidelijke ontsluiting) en (regionale) OV-knopen Best, Maarheeze, Deurne, Geldrop), werklocaties als naar daarbij passende opgaven en investeringen in bereikbaarheid. Doel van de actualisatie is maatregelen voor de middellange termijn te identificeren en hierover dienen vervolgens afspraken te maken. Over deze

actualisatie maken Rijksoverheid en regio, in aanloop naar het BO-Leefomgeving aankomend voorjaar, afspraken over de ambitie, contouren en de reikwijdte. Daarvoor wordt reeds beschikbare informatie uitgewisseld en gedeeld, ook om hiaten inzichtelijk te maken. Bij het BO MIRT 2024 wordt de voortgang van het MIRT Onderzoek geagendeerd. Bij de actualisatie worden ook de voor de gebiedsontwikkelingen specifieke opgaven op het gebied van 'aanleg energie- en warmtenet' en andere benodigde netwerken meegenomen.

- Het versterken van de uitvoeringskracht is essentieel. Daarom verkennen Rijk en Regio 1) de mogelijkheden van Publiek-Private Samenwerkingsverbanden (PPS), 2) het participeren in de ontwikkelmaatschappij Fellenoord BV én 3) het inzetten op het versnellen van processen en procedures om het tempo op de realisatie van de woningbouw maximaal te houden. De maatregelen worden in samenwerking tussen Rijk en regio voor de zomer uitgewerkt.

Woningbouw cumulatief

Opbouw € 425 mln.*		Totaal	Rijk	Regio/privaat
Versnellen woningbouw	Bijdrage aan 17.000 woningen en 2.280 studenteneenheden. Uitgangspunt is € 10.000 euro per woning gemiddeld en € 33.000 per onzelfstandige studenteneenheden.	€ 245 mln.	€ 122,5 mln.	€ 122,5 mln.
Gebiedsmaatregelen (grootschalig)	Gebiedsmaatregelen voor de grootschalige NOVEX-woningbouw-locaties KnoopXL en HOV-4.	€ 180 mln.	€ 90 mln.	€ 90 mln.
	TOTAAL	€ 425 mln.	€ 212,5 mln.	€ 212,5 mln.
	<i>Verdeling Regio-Rijk</i>	<i>100%</i>	<i>50%</i>	<i>50%</i>

Netcongestie

- Het Rijk ondersteunt waar nodig Brainport Development bij het inrichten en uitvoeren van een proces waarbij zij als 'gebiedsregisseur' met provincie, gemeenten, netbeheerders Enexis en Tennet oplossingsmogelijkheden identificeren t.b.v. de meest urgente netcongestie-casussen. Het Landelijk Actieprogramma Netcongestie dient hierbij als uitgangspunt. Waar netcongestieproblematiek voorgenomen investeringen door ASML van strategisch belang in de Nederlandse hightechindustrie in de weg staat, zoeken Rijk en regio naar een oplossing met tijdelijke decentrale energieopwekking en/of -opslag.
- Samen met provincie Noord-Brabant, gemeenten, Brainport Development, Tennet en Enexis zal het Rijk op korte termijn een MIEK-verkenning uitvoeren. Het doel is de toekomstige energievraag van de Brainportregio en ASML in kaart te brengen, inclusief de bijbehorende energie-infrastructuur. Hierbij worden de 380kV-stations in Wijchen en in Eindhoven meegenomen. Besluitvorming over het nationale MIEK-proces vindt plaats in het vierde kwartaal van 2024.
- Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft met de provincie Noord-Brabant afspraken gemaakt over de prioritering en invulling van de middelen uit het Klimaatfonds voor de stimulering van energiehubbs die via de provincies beschikbaar gesteld worden. De provincie Noord-Brabant geeft aan – zodra de middelen door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat beschikbaar gesteld zijn – een deel van die middelen inclusief capaciteit direct vanuit de provincie beschikbaar te stellen aan Brainport Development.

BO-Brainport en de benodigde uitvoeringskracht

- Rijk en regio gaan middels dit convenant een langjarig commitment met elkaar aan om de doorontwikkeling van de mainportstatus van de Brainportregio mogelijk te maken.
- Rijk en regio spreken hiertoe af om het BO-Brainport te blijven gebruiken om met een integrale blik te spreken over de opgaven in de regio en de aanpak daarvan in samenhang te kunnen

bezien. Om de voorrangspositie van de regio blijvend te verzilveren coördineert de Minister van Economische Zaken en Klimaat via het BO-Brainport de principebesluiten die hiervoor nodig zijn.

- Naast de specifieke afspraken in dit convenant over uitvoeringskracht voor de onderwerpen talent, mobiliteit en woningbouw, spreken Rijk en Regio af om de uitvoeringskracht van het BO-Brainport in de breedte te versterken, op alle thema's die in het BO-Brainport aan de orde komen, zoals talent, fysieke infrastructuur, netcongestie en concurrentievermogen.
- Gezamenlijke teams van Rijk en regio, inclusief de relevante uitvoerende diensten en - indien opportuun - private partijen geven uitvoering aan de in het BO-Brainport gemaakte afspraken. De specifieke samenstelling van deze teams kan variëren aan de hand van het onderwerp en de benodigde kennis en competenties. Rijk en regio stellen hiervoor capaciteit voor beschikbaar.

Goedkeuring

Deze aanvullende afspraken vinden plaats met in achtneming van:

- een voorbehoud van goedkeuring van de Rijksbijdrage door de Staten-Generaal voor zover dit ziet op wijzigingen of aanvullingen van de rijksbegroting of wijzigingen van wetten.
- een voorbehoud van goedkeuring van de Regiobijdrage door Provinciale Staten, goedkeuring door de gemeenten die vertegenwoordigd worden door de Voorzitter van de Stichting Brainport en besluitvorming van andere regionale (private) partijen die een bijdrage leveren.

Kennisgevingen

Kennisgevingen en mededelingen met betrekking tot het Convenant worden gedaan aan de hierna vermelde adressen:

- de Staat: Minister van Economische Zaken en Klimaat, Postbus 20101, 2500 EK Den Haag
- De Provincie Noord-Brabant: Gedeputeerde van Economie, Talentontwikkeling en Financien, Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch
- de Regio: Voorzitter van de Stichting Brainport, Postbus 2181, 5600 CD Eindhoven

Uitvoering in overeenstemming met het Nederlands recht

De afspraken in het Convenant zullen in overeenstemming met het recht van de Europese Unie en Nederlands recht worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding en staatssteun.

Inwerkingtreding en looptijd

Het Convenant treedt in werking met ingang van de dag na de datum waarop het Convenant door alle Partijen rechtsgeldig is ondertekend.

Het Convenant kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof het Convenant is ondertekend door alle partijen in één exemplaar.

Het Convenant eindigt op 31 december 2034.

Openbaarmaking

Het Convenant wordt openbaar gemaakt als bijlage in de brief verzonden aan de Voorzitter van de Tweede Kamer en wordt geplaatst op een website van de Rijksoverheid.

Wijziging en opzegging

Indien zich gedurende de looptijd van het convenant zodanige ontwikkelingen voordoen dat dit voor een of meer Partijen aanleiding is om het Convenant te willen wijzigen of opzeggen, gaan Partijen, voordat zij overgaan tot een schriftelijk verzoek tot wijziging opzegging van het Convenant, eerst in overleg met andere Partijen.

Het BO-Brainport komt in dat geval, binnen twee weken, of elke andere termijn indien alle Partijen daarmee instemmen, bijeen om de consequenties van de wijzigingen of opzegging van het Convenant en mogelijke oplossingen voor de realisatie van de schaa sprong te bespreken. Dit is een gezamenlijk opgaaf.

Indien na drie maanden na de eerste bijeenkomst door het BO of elke andere termijn indien alle Partijen daarmee instemmen, geen oplossing is gevonden, kan elke Partij een schriftelijk verzoek tot wijziging van het Convenant doen of het Convenant schriftelijk opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden en vermelding van de ontwikkelingen die daartoe aanleiding geven.

Iedere wijziging van het Convenant behoeft de schriftelijke instemming van alle Partijen.

In geval van opzegging van het Convenant door een van Partijen komt het BO-Brainport binnen vier weken, of elke andere termijn indien alle Partijen daarmee instemmen, bijeen om te bespreken of, en zo ja, hoe het Convenant (gewijzigd) kan worden voortgezet.

Geschillen

Geschillen over de uitvoering en interpretatie van dit convenant worden minnelijk opgelost tussen partijen.

De afspraken in dit convenant zijn niet in rechte afdwingbaar.

Aldus in drievoud ondertekend te Den Haag op 28 maart 2024

M.A.M. Adriaansens

Minister van Economische Zaken en Klimaat

M.G.J. Harbers

Minister van Infrastructuur en Waterstaat

Mw. Vivianne Heijnen

Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

H.M. de Jonge

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

R.H. Dijkgraaf

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Dhr. Martijn van Gruijthuijsen

Gedeputeerde van de provincie Noord-Brabant voor Financiën, Economie, Kennis en
Talentontwikkeling

Dhr. Jeroen Dijsselbloem

Voorzitter van de Stichting Brainport

Statenmededeling

Datum

28 maart 2024

Documentnummer

GS: 5892091

PS: 5892647

Onderwerp

Convenant Rijk en regio investeringen in ondernemingsklimaat microchipsector

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Het convenant dat de Provincie Noord-Brabant met het Rijk en de Brainportregio heeft afgesloten om de ontwikkeling van de microchipsector te faciliteren en het vestigingsklimaat in Brabant te verbeteren.

Aanleiding

De Brainportregio is een unieke economische regio. In deze Brabantse regio bevindt zich een zwaartepunt in de mondiale microchipsector. Deze sector is cruciaal voor de wereldwijde economie, waardoor deze regio essentieel is voor onze economische ontwikkeling, de economische veiligheid van Nederland en de strategische autonomie van Europa. Daarom is een ruimtelijke schaa sprong voor werken en wonen om deze groei te begeleiden essentieel. In 2022 heeft het Rijk samen met de regio – bestaande uit de provincie, de regionale gemeenten van de Metropool Regio Eindhoven (MRE) en het regionale bedrijfsleven - al [de Brainportdeal](#) afgesproken: een eerste pakket maatregelen van € 1,6 miljard euro voor een ruimtelijke schaa sprong. Nieuwe ontwikkelingen binnen de halfgeleiderindustrie geven aanleiding om urgent aanvullende afspraken te maken op het gebied van talentontwikkeling, mobiliteit, woningbouw en netcongestie.

In de afgelopen periode is er door Rijk en regio intensief samengewerkt om tot een maatregelenpakket van 2,51 miljard euro te komen. Daarvan wordt 1,73 miljard euro bijgedragen door het Rijk en 778 miljoen euro door de regio en het bedrijfsleven. Vanaf 2031 is er een structurele Rijksbijdrage van 80,5 miljoen euro voor het onderwijs op MBO, HBO en WO niveau.

Datum

28 maart 2024

Documentnummer

GS: 5892091

PS: 5892647

Deze economische en maatschappelijke impuls voor Brabant zorgt voor nieuwe investeringen in publieke voorzieningen, nodig om de groei te accommoderen op een wijze die balans houdt met de leefbaarheid voor de inwoners van de regio. Daarbij zijn in het bijzonder maatregelen genomen op het gebied van wonen, bereikbaarheid, netcongestie en talentontwikkeling.

Mobiliteit, wonen en werken worden integraal benaderd, dit betekent dat woningbouw prioritair plaatsvindt langs mobiliteitsknooppunten en -assen, met een nadruk op openbaar vervoer en de fiets.

Bevoegdheid

Hoewel de gemaakte afspraken voortkomen uit nieuwe ontwikkelingen, sluiten ze desalniettemin aan bij de huidige beleidsdoelstellingen van de provincie. De gemaakte afspraken in het convenant passen binnen het beleid van de provincie Noord-Brabant. Vanuit onze uitvoerende rol informeren wij Uw Staten over gemaakte afspraken in het kader de groei van de microchipsector en het vestigingsklimaat in Brabant. Vanuit uw controlerende rol kan U daar kennis van nemen.

Kernboodschap

1. *Het investeringspakket is een belangrijke impuls voor heel Brabant*

De groei van microchipsector is van essentieel belang voor Brabant en Nederland. Voor economische groei, maar ook vanuit het oogpunt van strategische autonomie en economische veiligheid. Het maatregelenpakket biedt daartoe een belangrijke volgende stap. De doorwerking hiervan heeft een positieve impact het verdienvermogen van Brabant. Brabantbreed biedt het kansen voor economische groei op het gebied van werkgelegenheid, een kennisimpuls, biedt het ruimte voor een goed vestigingsklimaat van hoogwaardige bedrijvigheid en draagt het bij aan de brede welvaart. Zo kent bijvoorbeeld de microchipsindustrie weliswaar het zwaartepunt in Zuid-Oost Brabant maar zitten de toeleveranciers ook in de rest van Brabant. Daarnaast zal

het versnellen van de uitbreiding van de energieinfrastructuur helpen de netschaarste in heel Brabant op te lossen. Het is immers een samenhangend systeem.

Datum

28 maart 2024

Documentnummer

GS: 5892091

PS: 5892647

2. Het investeringspakket bevat een impuls voor de bereikbaarheid van Zuidoost-Brabant

Het Rijk en de regio hebben eerder een gezamenlijk plan gemaakt voor maatregelen die nodig zijn tot 2040. Het [MIRT](#) (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) onderzoek verstedelijking & mobiliteit Brainport is het vertrekpunt, maar versnelling is noodzakelijk.

Daarom wordt er 1058 miljoen euro geïnvesteerd (bijdrage van 718 miljoen euro door het Rijk en 340 miljoen door de regio). Het gaat hierbij om:

- Het afmaken van de afspraken uit de Brainportdeal op basis van het gezamenlijke MIRT-onderzoek. Dat betreft in financiële zin vooral de opgaven voor de OV-knoop Eindhoven (de belangrijkste 'draaischijf' voor regionaal en (inter)nationaal OV voor Zuid-Nederland) en de OV-as tussen deze OV-knoop en bedrijventerrein De Run.
- Het faciliteren van de versnelde groei door het starten van een MIRT verkenning naar de realisatie van een samenhangend pakket voor aanpassingen in het hoofd- en onderliggend wegennet, ontsluiting van Eindhoven Noordwest en de Brainportlijn.
- Het opvangen van de schaa sprong met een regionaal multimodaal pakket. Dit pakket heeft tot doel om de bereikbaarheid van de gehele MRE-regio te versterken. De groei van het ecosysteem van de halfgeleidersindustrie leidt ook tot druk op de regionale bereikbaarheid. We zien dat een multimodaal pakket kortetermijnmaatregelen (met inzet op regionale hubs, fietsontsluiting etc.) noodzakelijk is, tegen het licht van deze versnelde groei in woon-werkverkeer. Ook in de drie andere regio's van Brabant werken we samen met de gemeenten aan multimodale pakketten (MMMP's).

3. De verstedelijkingsopgave wordt vergroot, de woningbouw wordt versneld en het aantal woningen in de regio Eindhoven wordt verhoogd

De Brainportregio staat voor de bouw van 100.000 woningen tot 2040. In eerdere akkoorden zijn al afspraken gemaakt over een groei van 45.130 woningen. Via dit investeringspakket worden afspraken gemaakt over het vergroten van de

executiekraacht en de extra opgave van 17.879 woningen en 2.300 extra studentenwoningen tot 2030. Daarnaast moet er ook geïnvesteerd worden in bijbehorende voorzieningen en in duurzame werklocaties. Afspraken over de werklocaties worden meegenomen in de actualisatie van het MIRT onderzoek. Voor een gezamenlijk beeld van de aanvullende en urgente ruimtelijke opgaven en bijbehorende oplossingen wordt gestart met een actualisatie van het MIRT-onderzoek uit 2020. Daarbij wordt zowel gekeken naar regionale gebiedsontwikkeling (o.a. Helmond (waaronder de zuidelijke ontsluiting) en (regionale) OV-knopen Best, Maarheeze, Deurne, Geldrop), werklocaties als naar daarbij passende opgaven en investeringen in bereikbaarheid. Doel van de actualisatie is maatregelen voor de middellange termijn te identificeren

Datum

28 maart 2024

Documentnummer

GS: 5892091

PS: 5892647

Er wordt ingezet op de volgende maatregelen (425 miljoen euro, waarvan 213 miljoen euro door het Rijk en 213 miljoen euro door de regio):

- De regio heeft inmiddels stappen gezet om via gezamenlijke teams voor de 21 gemeenten te versnellen op vergunningen en plancapaciteit. Vanuit de provincie hebben we naast de inzet van kennis en kunde via de flexpoolregeling bijgedragen om deze teams op te zetten. De eerste projecten zijn gestart van publieke en private samenwerking om de huidige onrendabele toppen, met name in het sociale segment en middenhuur en goedkope- en middenkoop, gezamenlijk weg te nemen. Een voorbeeld waar de provincie intensief bij betrokken is, is de ontwikkeling van Fellenoord, de Eindhoven Internationale Knoop XL. Deze eerste projecten gelden als voorloper voor het (private) Brainportfonds Betaalbare Woningen dat met forse bijdragen van gemeenten, corporaties, en overige bouwers helpt om de geplande sociale en middenwoningen versneld te realiseren. Deze onrendabele top vraagt voor deze versnelling aanvullende inzet van Rijk en regio samen.
- Daarnaast is er voor de grootschalige locaties Knoop XL en HOV4 (samen 21.000 woningen) specifiek een opgave van 180 miljoen euro (gezamenlijk overeengekomen tussen Rijk en regio op basis van de onderliggende business case) voor gebiedsgebonden kosten. De bijdrage vanuit de provincie heeft betrekking op de gebiedsopgave Fellenoord.
- Er is specifieke aandacht voor voorzieningen: versnelde groei leidt ook tot een versnelde behoefte aan scholen voor primair en voortgezet onderwijs en andere sociale voorzieningen in wijken en buurten. Hierover

maken de gemeente Eindhoven en MRE gemeenten afspraken met het Rijk.

Datum

28 maart 2024

Documentnummer

GS: 5892091

PS: 5892647

4. Het oplossen van netcongestie is een belangrijke randvoorwaarde om verduurzaming van de halfgeleidersindustrie te kunnen faciliteren

Onder de aanpak van netcongestie liggen diverse beleids- en financieringskaders, zoals de Landelijke Aanpak Netcongestie (LAN), het Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (MIEK) en het provinciaal MIEK (pMIEK). In het MIEK en het pMIEK wordt een prioritering aangegeven voor de aanleg/uitbreiding van energie-infrastructuur tot aan 2035. Deze prioritering is input voor de programmering van de Investeringsplannen van netbeheerders.

Het Rijk en netbeheerders hebben al middelen voorzien om deze programma's uit te voeren, maar deze aanpak moet versneld worden. Niet de bekostiging is het knelpunt, maar urgentie en prioriteit in uitvoering wel. Verwijzend naar de meest recente MIEK-brief, die stelt dat onderzocht wordt hoe het prioritaire gebied Brainport, in het MIEK kan worden vormgegeven, is voor fase 1 in de aanpak het volgende nodig:

- Continuering van de casusaanpak met EZK, Enexis, provincie en de Brainportregio op het middenspanningsnet (stations, verbindingen en opslag) t.b.v. het realiseren van netuitbreidingen;
- Opstarten van de casusaanpak met EZK, TenneT, Enexis, provincie en de Brainportregio op het hoogspanningsnet (stations, verbindingen en opslag) t.b.v. het realiseren van netuitbreidingen;
- Concreet inplannen van versnelling van de oplevering van hoofdstation Wijchen (huidige is tussen planning 2029 – 2031) naar een zo kort mogelijke termijn. Door de uitbreiding van hoofdstation Wijchen ontstaat er ruimte voor Noordoost-Brabant op het electriciteitsnet, waarmee de huidige ruimte die in Noordoost-Brabant wordt gebruikt, toegewezen kan worden aan de Brainportregio;
- Inplannen van het 380 kV station Eindhoven voor 2032 (dit station is wel voorzien, maar niet ingepland);
- Inzet van de aanjager 'Slim met Stroom' rondom flexibilisering voor beschikbaar krijgen van tijdelijke capaciteit aan de oostzijde van de regio om in enkele urgente casussen te voorzien tot de eerste oplevering van station Eindhoven-Oost (realisatie van dit station is voorzien in 2026);

- Het kabinet investeerde eerder al 166 miljoen euro in de stimulering van energiehubs. Dit wordt verdeeld over de 12 provincies in Nederland, maar is nog niet beschikbaar gesteld door het Rijk. Zodra dit budget beschikbaar wordt gesteld zal naar rato een deel van dit budget beschikbaar worden gesteld voor de Brainportregio voor de implementatie van energyhubs.

Datum

28 maart 2024

Documentnummer

GS: 5892091

PS: 5892647

5. Voldoende talent is een belangrijke voorwaarde om de halfgeleidersindustrie te kunnen faciliteren

De opleiding van het benodigde talent voor de halfgeleiderindustrie vindt ook buiten de Brainportregio plaats. In 2021 bood de halfgeleidersindustrie werk aan 42.500 werknemers in Nederland waarvan 68% werkzaam is in de Brainportregio en 32% in andere delen in Nederland. Dit gaat om directe banen in de halfgeleiderindustrie (research en maakindustrie), zonder de doorwerking ervan naar overige sectoren. We verwachten dat er tot 2030 ca. 38.970 extra medewerkers (mbo en hoger onderwijs) nodig zijn in de halfgeleidersindustrie in Nederland, waarvan er 26.500 in de Brainportregio landen.

Om aan deze vraag te voldoen komt er een 'nationaal versterkingsplan semicon-talent', waarin de regio's Brainport, Twente, Delft en Groningen participeren. Ook wordt ingezet op de internationale betrekkingen, zowel ten aanzien van de kennisuitwisseling als ten aanzien van de werving van studenten, onderzoekers en staf. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om samenwerking met België (Leuven en IMEC), Duitsland (RWTH Aachen) en Frankrijk (Grenoble).

De nationale aanpak (675 mln waarvan het Rijk 450 mln, 125 mln regio) richt zich op:

- Het verhogen van de participatiegraad (waaronder Leven Lang Ontwikkelen via BrabantLeert);
- Het verhogen van het aantal studenten MBO, HBO en WO. Hiervoor is vanaf 2031 ook een structureel hogere Rijksbijdrage afgesproken van €80,5 miljoen;
- Het behoud van talent in de sector;
- Het verhogen van de arbeidsproductiviteit waarmee een efficiëncyslag gemaakt kan worden;
- Het aantrekken van internationaal talent.

6. *Deze investeringen zijn een eerste betekenisvolle stap, maar de druk op de regio is hiermee nog niet opgelost*

Deze investeringen zijn een noodzakelijke impuls voor de facilitering van de halfgeleidersindustrie en het Brabantse vestigingsklimaat. Het gaat om een eerste stap en pakket aan maatregelen om de urgente zaken voor de industrie en het vestigingsklimaat te kunnen oplossen. Daarmee is het probleem echter niet opgelost. Het vraagt in de uitwerking van het pakket, maar ook op de langere termijn inzet van Rijk, regio en bedrijfsleven.

7. *Het bestaande BO Brainport zal worden gebruikt om de bestaande samenwerking te intensiveren en de gezamenlijke agenda te coördineren*

De groei in de Brainportregio vraagt om meer dan de bestaande samenwerking tussen Rijk en regio. Naast de incidentele investeringen voorzien we dat intensievere samenwerking nodig is om de executiekracht te vergroten. Hiertoe moet gezamenlijke participatie in de ruimtelijke opgave verder verkend worden, alsmede het aanjagen en uitvoeren van de talent-agenda en netcongestie-aanpak. Het bestaande bestuurlijk overleg BO Brainport (waarin betrokken bewindspersonen, provincie, MRE-gemeenten en Brainport Development vertegenwoordigd zijn) is het geëigende overleg om het totaal van de agenda gezamenlijk te coördineren.

8. *Om het vestigingsklimaat blijvend te verbeteren zullen investeringen nodig zijn in heel Brabant*

De directe investeringen uit het convenant landen voornamelijk in de Brainportregio. Het provinciebestuur heeft echter blijvende aandacht voor de doorwerking naar de andere regio's in Brabant. Een florerende Nederlandse microchipindustrie biedt economische kansen voor alle regio's in Brabant. Daarnaast vraagt een sterke groei in Zuidoost-Brabant aandacht voor de realisatie van de woningbouwopgave in de daaraan grenzende regio's. Hier houden we oog voor.

Consequenties

1. *De provinciale bijdragen zijn financieel gedekt.*

De dekking van de toezeggingen voor provinciale cofinanciering passen binnen de bestaande beleidsdoelstellingen en zijn indicatief geraamd op de meerjarige begroting of passen binnen de bandbreedte van de reserveringen binnen de

Datum

28 maart 2024

Documentnummer

GS: 5892091

PS: 5892647

reserves. De financiële uitwerking wordt aan Uw Staten voorgelegd via de S&V cyclus.

Datum

28 maart 2024

Documentnummer

GS: 5892091

PS: 5892647

Europese en internationale zaken

De microchipindustrie is van cruciaal belang voor de strategische autonomie en economische ontwikkeling van Europa.

Communicatie

Wij informeren Uw Staten over de verdere concretisering van de afspraken via de S&V cyclus.

Vervolg

Het maatregelenpakket en de verdere afspraken die daarover worden gemaakt zullen verder worden uitgewerkt en aan Uw Staten worden voorgelegd via de S&V cyclus. Voor mobiliteit is de dekking afkomstig uit de reserve Verkeer & Vervoer (V&V) en reserve Spaar- en Investeringsfonds (SIF). De afspraken passen binnen de Programmering Mobiliteit die wij in aanloop op de begroting met uw Staten delen. Voor de verstedelijkingsopgave is de dekking afkomstig uit de reserve Leefomgeving ten behoeve van de stedelijke gebiedsontwikkeling.

Bijlagen

1. [Kamerbrief Convenant Rijk en regio investeringen in ondernemingsklimaat microchipsector](#)

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA

Directeur: de heer M.K.T.M. Glaudemans, mglaudemans@brabant.nl.

Auteur: mevrouw B.B. Lankveld,(06) 52 79 44 60, blankveld@brabant.nl.

Datum

28 maart 2024

Documentnummer

GS: 5892091

PS: 5892647